

Na osnovu člana 32. st.1 tač.4, a u skladu sa članom 21. stav 1 tačka 1 Statuta Crnogorskog udruženja poslodavaca (skraćeno: "CUP", Skupština CUP-a na Osnivačkoj sjednici Skupštine dana 10.12.2021. godine donosi:

ETIČKI KODEKS

PREAMBULA

- CUP je nevladina i neprofitna organizacija koja se zalaže za prepoznavanje i vrednovanje ključne uloge poslodavaca za društveno-ekonomski razvoj i, adekvatno tome, osvarivanje značajnijeg uticaja poslodavaca od dosadašnjeg na društveno ekonomske tokove. U svom radu CUP promovira inkluzivno društvo, toleranciju, socijalni dijalog, društveno odgovorno poslovanje, u krajnjem etički odnos i moralno postupanje svojih članova.

SVRHA I CILJ UDRUŽENJA

- Svrha osnivanja CUP jeste da reformiše dio institucionalne strukture društva koji predstavlja biznis s ubjeđenjem da će se na taj način stvoriti uslovi za bolje predstavljanje interesa biznisa, nego što je to sada slučaj. Time bi se stvorila realna osnova za promjenu postojeće negativne percepcije poslodavaca i istovremeno stvorili neophodni preduslovi za reformu društva i opšti napredak.
- Izgradnja stimulativnog poslovnog ambijenta u svrhu unapređivanja poslovanja privrednih subjekata u Crnoj Gori i stvaranja povoljnih uslova za dalji razvoj tržišta;
- Cilj CUP je, u tom smislu, da ostvari na zakonu zasnovanu reprezentativnost crnogorskog biznisa (crnogorskih preduzeća) kako bi stekao legalno i legitimno pravo učešća u tripartitnom socijalnom dijalogu između: Vlade, sindikata i poslodavaca.
- CUP želi da doprinese formiranju percepcije javnosti da su poslodavci ključan i nezaobilazan činilac društvenog razvoja i napretka.
- CUP ima ambiciju da pokaže kako je poslovna etika i moralno postupanje poslodavaca njihova suštinska komponenta i da shodno tome poslodavcima pripada veći nivo društvenog uvažavanja.
- CUP će težiti da razvija funkcionalni socijalni dijalog sa sindikatom, mijenjajući dosadašnju praksu, formu i oblik aktuelnog „Zakona o radu“ - koji treba da zbližava i integriše odnos poslodavaca i radnika, a ne da ih udaljava i prikazuje kao suprotstavljene strane.

OSNOVNI PRINCIPI - NAČELA

Ekonomski sistem za koji se zalažemo jeste sistem slobodnog preduzetništva koji podrazumijeva:

- Slobodno tržište – vlada i poslodavci sarađuju na dobro biznsa i društva u cjelini- Vlada nije eksterni sudija već učesnik i partner. Vlada ne utvrđuje cijene roba i usluga, ne određuje zarade, ne kontroliše proizvodnju ali ispravlja posljedice tržišnih nesavršenosti
- Slobodnu konkurenciju – svako ko želi može da uđe na tržišta ili da izađe. Niko ne smije da ograničava pristup tržištu
- Suzbijanje sive- neformalne ekonomije koja predstavlja ozbiljnu prijetnju poslodavcima iz formalne sfere i stvaranje uslova za njeno prevođenje u legalne tokove.
- Izvori sredstava da se slobodno kreću ka onim djelovima sistema gdje obezbjeđuju najveći povrat na investicije. To važi za prirodne izvore, kapital i radnu snagu.

Aktivnost ćemo usmjeriti ka:

- Zaštiti preduzetničkih prava i sloboda poslodavaca.
- Težnji na unapređenju tržišnih uslova poslovanja, razvoju konkurentnosti i stvaranju povoljne preduzetničke klime.
- Na stalnom povećanju standarda zaposlenih i svih onih čiji materijalni položaj zavisi od rada privrednog društva.
- Povećanju životnog standarda u cilju stvaranja materijalnih i nematerijalnih dobara koja čovjeku dugoročno omogućavaju bolji način života.
- Nećemo se zauzimati samo za stvaranje dobiti, nego za takvu upotrebu dobiti koja će stvarno povećati blagostanje.

Osim toga:

- Zalagaćemo se za to da država usklađuje svoje interese s privredom, a ne da nam ih nameće.
- Zalagaćemo se za takav privredni ambijent u kome će država stvoriti povoljne uslove za zdrav i stabilan razvoj preduzetništva, a privrednim društvima dopustiti da slobodno rade po usvojenim pravilima.
- Snažno ćemo se zalagati za suzbijanje korupcije, sive ekonomije i svih devijantnih pojava koje ometaju i opterećuju privredni i društveni rast i razvoj.
- Zastupaćemo stanovište da država treba da postigne zdrav i stabilan razvoj na prirodan način, to jest na temeljima zdrave konkurencije i tržišne ekonomije.
- Nastojaćemo da privredna društva koja vodimo budu sposobna da se održe i budu konkurentna i na međunarodnom planu.

Kad su u pitanju: bezbjednost, rizik, zaštita okoline zalagaćemo se za:

- Bezbjednost zaposlenih u obavljanju radnih zadataka, težeći ka obezbjeđenju maksimuma a ne propisanog minimuma zaštite
- Za proizvodnju i upotrebu sigurnih proizvoda
- Da o izloženosti i prirodni, rizika, ukoliko postoji, klijenti moraju biti upoznati
- Poslovanje sa tehnološkom opremom koja ne ili manje zagađuje životnu sredinu.

U Odnosima s klijentima odlučni smo da se:

- Klijentima nude samo sigurni proizvodi ili usluge
- Zaposleni primjenjuju najviše standarde etičkog poslovanja i ponašanja te ispunjavaju sve obaveze koje se odnose na zaštitu interesa klijenta.

- Marketinške aktivnosti koje obmanjuju klijente nijesu prihvatljive.
- Čuvanje reputacije poslodavca je obaveza svih zaposlenih.

Radnička prava: zapošljavanje, zarade i sindikalno udruživanje

- Jednako pravo prilikom zapošljavanja
- Pravedna zarada radnika će biti naš cilj.
- Pravo zaposlenih na slobodu sindikalnog udruživanja i kolektivno pregovaranje poslodavci prepoznaju kao tekovinu naprednog društva i kao važnu društvenu instituciju.

Diskriminacija, pozitivna akcija

- Radnici imaju pravo na ravnopravan tretman, diskriminacija u zapošljavanju, otpuštanju ili unapređivanju na osnovu kriterijuma koji nemaju veze sa poslom- nemoralna je i neprihvatljiva.
- Bilo kakav oblik diskriminacije i uznemiravanja zbog: pola, godina starosti, nacionalne pripadnosti, rase i boje kože, nacionalnog porijekla, vjeroispovijesti, političkog ili drugog uvjerenja, seksualne orijentacije, posebnih potreba...) je neprihvatljiv.
- Zalažemo se za Pozitivnu akciju što predstavlja antitezu diskriminaciji ili obrnutoj diskriminaciji sa kvotama i ogleda se u: aktivnom regrutovanju žena i manjinskih grupa u traženju posla; izjednačavanju kriterijuma; adekvatnoj obuci za više položaje; unapređivanje žena i manjinskih grupa na više položaje.

Antikorupcijske mjere

- Neprihvatljivo je svako postupanje koje je motivisano time da se na nepošten i nezakonit način sebi ili svome preduzeću obezbijedi bolji položaj u cilju obezbjeđivanja veće koristi u odnosu na ostale učesnike.
- Neprihvatljivo je namještanje uslova ili promovisanje diskriminatornih standarda kao i pokušaji da se nezakonito utiče na osobe koje učestvuju i/ili donose odluke u postupcima za javne nabavke.

Društvena odgovornost - doprinos društvenoj zajednici

- Poslodavci su svjesni značaja zajednice za njihovo poslovanje pa u skladu s tim prepoznaju potrebu da načinom svoga poslovanja kao i neposrednim aktivnostima u vidu donacija i pomoći doprinesu razvoju društvene zajednice.
- Donacije u dobrotvorne svrhe se ni u kom slučaju ne smiju koristiti kao uslov ili sredstvo za vršenje nezakonitog uticaja.

Primjena Kodeksa

- Sa ciljem podrške efikasnoj primjeni kodeksa i u cilju poštovanja i unapređenja integriteta poslodavaca, CUP stavlja na uvid članstvu i javnosti Etički kodeks.
- Podršku primjeni kao i nadgledanje implementacije Kodeksa u radu poslodavaca će sprovoditi CUP u cilju jačanja standarda poslovnog integriteta među poslodavcima, članovima CUP-a.

Osim navedenog CUP Prihvata i zalagaće se odlučno za njihovu realizaciju, deset principa Globalnog sporazuma UN koji uključuju i Milenijumske ciljeve:

Princip 1. Preduzeća će podržavati i poštovati zaštitu međunarodno proklamovanih ljudskih prava

Princip 2. Osigurati da preduzeća ni na koji način ne učestvuju u kršenju ljudskih prava.

Princip 3: Podržati slobodu udruživanja i efektivno priznati pravo na kolektivno pregovaranje.

Princip 4: Eliminirati sve oblike prinudnog ili obaveznog rada.

Princip 5: Ukinuti rad djece.

Princip 6: Eliminirati diskriminacije po pitanju zaposlenja i zanimanja.

Princip 7: Preduzeća će podržavati pristup predostrožnosti u izazovima zaštite životne sredine.

Princip 8: Preduzeti inicijativu za promovisanje odgovornosti prema životnoj sredini.

Princip 9: Ohrabrivati razvoj i korišćenje ekološki prihvatljivih tehnologija.

Princip 10: Obavezuemo se da ćemo poštovati i dati svoj puni doprinos ostvarivanju Milenijumskih Razvojnih Ciljeva Ujedinjenih Nacija.

Milenijumski ciljevi su:

1. Iskorjenjivanje krajnjeg siromaštva i gladi,
2. Postići univerzalno osnovno obrazovanje,
3. Promovisanje jednakosti polova i prava žena,
4. Smanjiti smrtnost djece,
5. Poboljšati zdravlje majki,
6. Borba protiv AIDS, malarije i drugih oboljenja,
7. Osigurati održivost životne sredine,
8. Razviti globalno partnerstvo i razvoj.

CRNOGORSKO UDRUŽENJE POSLODAVACA

Predsjednik, prof. dr Vasilije Kostić

Podgorica, 10.12. 2021. godine